

Сергій Кривошеєв: «Аграрії виграють від диверсифікації власних ризиків»

Чому страхування в період економічної кризи для агровиробників є ледь не єдиною можливістю уникнення банкрутства під час стихійних лих чи епізоотії, що завважає розвиватися ринку агрострахування, розповів Сергій Кривошеєв, начальник департаменту корпоративного страхування Акціонерної страхової компанії «ІНГО Україна».

«Корми і Факти»: Які зміни відбулися на ринку агрострахування за останні два роки? Наскільки вплинула економічна криза на обсяги застрахованих площ?

Сергій Кривошеєв: Під час кризи глибокого сенсу набуває диверсифікація власних фінансових ризиків. Адже у разі втрати врожаю (внаслідок вимерзання, посухи, граду чи інших стихійних лих) або зменшення ціни реалізації вирощеного врожаю аграрії зазнають значних фінансових збитків. Залучення додаткових обігових коштів для здійснення господарської діяльності стало майже неможливим. Кредити дорогі, державна підтримка відсутня. Тому чи не єдиними інструментами диверсифікації фінансових ризиків залишилися хеджування¹ на ринках ф'ючерсів та страхування.

Ці фінансові інструменти дозволять у разі настання певної події, що

¹ хеджування (англ. Hedging) – це домовленість купити або продати щонебудь (товар, валюту, цінні папери) за певною ціною в майбутньому, з метою мінімізації ризику непередбаченого коливання ринкової ціни.

привела до втрати врожаю чи зменшення ціни, отримати запланований дохід. І мені здається, що виробники це розуміють. Адже ситуація на ринку агрострахування не погіршилася, що в умовах кризи безумовно є плюсом. Попри це, в Україні сьогодні, за різними оцінками, виробники страхують лише від 3% до 5% загальних посівних площ. Для порівняння, у США 80% усіх посівів є застрахованими.

КіФ: Що завважає розвиватися ринку агрострахування?

С.К.: Ми бачимо великий потенціал в аграрній галузі і впевнені, що агрострахування може допомогти сектору у розвитку. Але потрібно, щоб реально запрацювала система державної підтримки агрострахування, бо з 2004 року законодавство у сфері агрострахування не розвивалось. І хоча закон про агрострахування набув чинності, він не працює належним чином.

Також не сприяє розвитку агрострахування загальна нерозвиненість ринку. Технічно ми готові страхувати, але ринку фактично немає. Адже лише 30-40 компаній страхувальників по всьому агросектору – це ще не ринок. З іншого боку, страхувальники не готові вкладати кошти у те, що не дає прибутку. Крім того, агровиробники не відчувають довіри до страхових

компаній або не розуміють, навіщо їм взагалі потрібне страхування.

І ще один фактор, який стримує розвиток – висока вартість послуги. Без компенсації від держави страхова премія для виробників – це достатньо великі витрати. Середній тариф на страхування сьогодні складає від 5% до 8%. Якби була компенсація, то агровиробнику було б набагато простіше виділити на це кошти зі свого бюджету.

КіФ: Агровиробники часто закидають банкам і страховикам, що ті не розуміють усіх процесів їх виробництва. Як ви вважаєте, чи є прогрес у цьому напрямку?

С.К.: Все залежить від того, як страхова компанія буде свій бізнес. У «ІНГО Україна» агрострахуванням займається окремий підрозділ, де працюють люди, які мають аграрну освіту. Це дозволяє їм розуміти виробництво, адже вони спілкуються з агровиробником однією мовою. Наша компанія має високу ступінь надійності, завдяки співпраці із західним перестраховальником Hannover Rück SE (Німеччина), що має рейтинг надійності AA- (Standard & Poor's). Це дуже важливо, тому що збитки часто бувають катастрофічними, а в Україні не всі страхові компанії володіють до-

статнім капіталом, щоб повністю покрити взяті на себе зобов'язання.

КіФ: У яких випадках агрострахування є обов'язковим для виробника?

С.К.: У випадку, коли біологічний актив (урожай чи тварини) є заставою банку. Це третина усіх випадків страхування сьогодні. Також обов'язковим страхування стає тоді, коли укладаються форвардні контракти з ДПЗКУ чи Аграрним фондом.

КіФ: Які види страхування найпопулярніші серед аграріїв?

С.К.: Два основних продукти – це страхування озимих культур на період перезимівлі та страхування літніх ризиків ярових культур. При бажанні клієнт може застрахувати ярові лише від частини ризиків – граду і вогню. При страхуванні озимих договір покриває всі ризики загибелі сільськогосподарської культури. Страхування озимих дозволяє убезпечити кошти, витрачені під час осінніх польових робіт.

Не варто також забувати про безпеку транспортування та зберігання врожаю, застрахувавши його і на цей час. Адже шкода, коли агропродукція, що вирощена з таким трудом, пропаде вже після того, як була зібрана з поля. А якщо говорити про найбільш повне покриття, то ми страхуємо не тільки посіви, а ще тварин (велику рогату худобу, свиней, птицю) та сільгосптехніку – з ними теж можуть траплятися різні неприємності.

КіФ: В «ІНГО Україна» ви плануєте й надалі розвивати цей вид страхування?

С.К.: Так, адже ми працюємо на ринку вже 23 роки, а сільськогосподарським страхуванням займаємося більше 10 років. У нас дуже гнучка тарифна система. Нашою перевагою є те, що ми можемо розробити страховий продукт під потреби клієнта. Якщо на першому плані питання вартості, ми розробляємо програму згідно з на-

явним бюджетом. Або навпаки, якщо пріоритетом для клієнта є максимальний захист – запропонуємо програму з мінімальною франшизою та повним переліком ризиків.

КіФ: Ваш типовий клієнт – хто він?

С.К.: Наших клієнтів я б поділив умовно на три категорії. Перша – це ті, що страхуються самостійно - в основному, це компанії з іноземними інвестиціями або з високорозвиненими системами ризик-менеджменту. Для них захист свого бізнесу – звичайна практика. Ставлення до страхування як до надійного інструменту захисту результату роботи компанії, підвищення її ринкової вартості, збереження капіталу. Ми дуже хотіли б сподіватися, що в даній категорії будуть з'являтися все більше національних компаній.

Друга категорія клієнтів страхується на вимогу банків-кредиторів, коли посіви знаходяться під заставою в банку. У них відношення до страхування більше як до неминучого обов'язку для отримання кредиту. Хоча і тут зустрічаються компанії, які усвідомлюють необхідність страхування.

Третя група компаній страхується, виходячи з умов форвардних контрактів. При оформленні контрактів на поставку майбутнього врожаю від постачальника потрібно надати страховку на цей урожай. В основному це клієнти двох корпорацій – Аграрного фонду і ДПЗКУ.

Четверта група – це компанії-постачальники аграрних ресурсів: насіння, засобів захисту рослин. Страхування в даному випадку є способом залучення клієнтів і підвищення їхньої лояльності. Компанії-виробники страхують посіви своїх клієнтів за свій рахунок і в разі настання застрахованих ризиків їхні клієнти отримують виплати в розмірі коштів, що були витрачені на покупку тих чи інших ресурсів.

Можу впевнено сказати, що ми ма-

ємо величезний досвід роботи з агро-виробниками, знаємо їх очікування і вимоги, вміємо вибудувати довгострокові і взаємовигідні відносини з усіма категоріями клієнтів.

КіФ: Протягом якого часу після настання страхового випадку виплачується компенсація?

С.К.: За договором у страховика є 30 робочих днів після надання повного пакету документів на виплату відшкодування, але основний період припадає на збір цих документів.

У пакет документів, які надаються у випадку не перезимівлі, входять документи, що підтверджують придбання та використання матеріальних витрат на процес посіву та догляду за сільськогосподарською культурою.

КіФ: Які виплати були здійснені вашою компанією минулого року?

С.К.: АСК «ІНГО Україна» у 2016 році посіла перше місце на страховому ринку за обсягом виплат з агрострахування.

Найбільша виплата у 2016 році була здійснена підприємству в Харківській області. Клієнт застрахував озиму пшеницю на сумарній площі біля 915 га. В результаті вимерзання загибель посівів склала від 54 до 82%. Виплата склала 2,43 млн грн.

Також великі виплати були здійснені підприємствам в Хмельницькій області, де в результаті вимерзання загинув майже весь урожай озимого ріпаку (363,2 тис. грн), та на Одещині, де несприятливі погодні умови стали причиною значного зменшення врожаю соняшника (261,2 тис. грн).

АКЦІОНЕРНА СТРАХОВА КОМПАНІЯ

м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 33
тел. (044) 490-27-44 (45),
факс (044) 490-27-48
<http://www.ingo.ua>

Найбільші виплати АСК «ІНГО Україна» з агрострахування

Рік	Всього виплат	Одному клієнту
2016	6,33 млн грн.	2,43 млн грн. (вимерзання озимої пшениці)
2015	4,45 млн грн.	1,49 млн грн. (вимерзання озимої пшениці); 686 тис. грн. (недобір врожаю кукурудзи внаслідок посухи)
2014	6,99 млн грн.	2,79 млн грн. (недобір врожаю кукурудзи внаслідок посухи)
2013	4,04 млн грн.	1,47 млн грн. (вимерзання озимих культур) 1,29 млн грн. (вимерзання озимого ріпаку)